

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Natur- og Miljøklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 21. september 2016 i sag om fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose i Slagelse Kommune og om erstatning (NMK-520-00046)

Indledning

Fredningsnævnet for Vestsjælland har den 19. september 2014 truffet afgørelse om fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose og afgørelse om erstatning.

Sagen er rejst af Slagelse Kommune den 25. januar 2011. Fredningsområdet er på ca. 36.140 m² og omfatter en 933 meter lang sti langs Storebælt. Hovedparten af fredningsområdet ejes af kommunen. Ca. 2.281 m² er privatejet og omfatter 130 meter af stien.

En del af stien er omgivet af et krat, som giver en særlig tunneloplevelse, når man færdes på den. Formålet med fredningen er at bevare stien og krattet.

Fredningsnævnet har tilkendt den private lodsejer en erstatning på 5.550 kr.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatning er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af den private lodsejer.

Baggrunden for fredningen

Det fremgår af fredningsforslaget, at der i den sydlige del af Korsør ligger en smuk og meget besøgt sti, som grænser op til boligområdet Skovåsen, Korsør Skov og en speciel saltpåvirket mose. Stien strækker sig fra skoven og op til det højeste punkt af klinten, hvor man kan se ud over havet og Storebæltsbroen og videre nordpå langs boligområdet ind til Korsør by. En del af stien er omgivet af et unikt krat af bl.a. seljerøn og vildtvoksende vedplanter. Dette krat giver en særlig oplevelse, når man befinder sig på stien, hvor man går i en tunnel af krat.

Hele området giver ifølge fredningsforslaget store muligheder for at opleve naturen på mange måder lige fra skov til mose, skrænter og krat, og området er meget brugt af Korsørs borgere.

De to sydligst beliggende ejendomme i det foreslåede fredningsområde - matr. 336b og 337b Korsør Markjorder - er i privat eje. Den øvrige del af stiforløbet er kommunalt ejet. Krattunnelen er ikke komplet langs hele stiforløbet. Ifølge fredningsforslaget formodes det, at der har været krat på hele strækningen langs kysten for år tilbage, hvilket ikke er tilfældet i dag.

Gennem en årrække har en del af naboerne langs stien ved selvtægt fjernet dele af beplantningen på den kommunalt ejede ejendom, således at der i dag flere steder blot er en trimmet græsplæne til kanten af klinten. Dette har haft negative konsekvenser for krattunnelen på dele af stiforløbet.

Den private lodsejer er begyndt at fælde i krattet for derved at få udsigtskiler fra huset udover havet. Dette ødelægger ifølge fredningsforslaget hele tunneleffekten og den særlige stemning, som findes der.

Kommunen ønsker, at det også i fremtiden skal være muligt at opleve dette unikke landskabsэлемент.

Kommunen har forsøgt at indgå aftale med den private lodsejer om ikke at fælde træerne og har tilbudt at købe jorden, men uden resultat.

Kommunen ønsker med fredningen at bevare tunnelen af seljerøn og den opvækst, der med tiden af sig selv vil komme på arealet. På det resterende areal ønsker kommunen med fredningen at skabe mulighed for, at den samme tunneleffekt, som på den første omtalte del af fredningsområdet, kan etablere sig.

Plejeplanen, som bliver udarbejdet for det foreslåede fredningsområde, har til formål at fastholde arealets karakter af tæt tilgroet "tunnel" af seljerøn og anden vedopvækst og give mulighed for at der kan fremkomme en tilsvarende "tunnel" på det ubevoksede areal.

Fredningsnævnets afgørelse om fredningen

Fredningsnævnet har i afgørelsen anført, at der efter det i fredningsforslaget anførte er grundlag for at frede området med den særegne sti.

Fredningsnævnet har derfor tiltrådt fredningsforslaget med en revideret affattelse af § 3, stk. 3 om pleje.

Fredningsnævnet har imødekommet ejerens rimelige krav på vandudsigt, hvorfor fredningsnævnet har fastsat den nedenfor anførte § 12, stk. 1, om ejerens ret til at holde beplantningen nede på matr.nr. 337 b, hvor stiens længde efter det oplyste er på ca. 69 meter.

Fredningsnævnet har endvidere fastsat en bestemmelse i § 12, stk. 2, der er i overensstemmelse med kommunens tilkendegivelse på besigtigelsen den 19. juni 2013. Bestemmelsen letter ejerens mulighed for at pleje den del af ejendommene, der ligger mellem trådhegnet og fredningsgrænsen landværts, og som er en del af ejendommens have.

Fredningen har ifølge § 1 til formål at bevare områdets landskabelige og naturmæssige værdier, at sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, at sikre offentlighedens adgang, og at skabe grundlag for naturpleje.

Fredningen indeholder i § 2 en bestemmelse om, at der ikke må opføres nogen form for bebyggelse eller etableres anlæg, og der må ikke foretages terrænændringer. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier i området. Stien, der fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges.

Fredningen indeholder nærmere bestemmelser om pleje i § 3.

Ifølge § 4 har offentligheden adgang til området efter naturbeskyttelseslovens almindelige regler.

Der må ifølge § 5 ikke fældes træer eller fjernes vedopvækst, med mindre det sker som led i plejen.

Arealet må i henhold til § 6 ikke opdyrkes, gødskes, sprøjtes eller kalkes.

§§ 7 og 8 indeholder bestemmelser om iværksættelse af særlig tiltag for at forbedre levevilkårene for det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv og om, at plejeplanen skal sikre en aktiv bekæmpelse af invasive arter.

Ifølge § 12, stk. 1, er ovenstående bestemmelser ikke til hinder for, at ejeren af ejendommen matr.nr. 337b Korsør Markjorder på den del af ejendommen, der er omfattet af fredningen, kan beskære træer og anden vegetation til en højde af 3 meter over terræn. Kommunen har uden ejerens samtykke ret til her at foretage genplantning af oprindelig på stedet forekommende vegetation til stabilisering af skrænten for så vidt muligt at opretholde krattunnellen, dog således at ejeren stadig kan foretage beskæring til en højde af 3 meter over terræn.

Ifølge § 12, stk. 2, er ovenstående bestemmelser endvidere ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder imellem trådhegnet og fredningsgrænsen 1 meter landværts fra trådhegnet kan fælde ahorn til ønsket højde samt slå eller fjerne lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatning

Fredningsnævnet har fastsat erstatningen til den private lodsejer ud fra følgende principper:

Grundtaksten udgør 3.600 kr./ha

Erstatningen for fastholdelse af den eksisterende sti på 130 meter er fastsat til 15 kr./lb./meter.

Erstatningen er herefter opgjort til 5.500 kr.

Klage og bemærkninger hertil

De private lodsejere (Henrik Volmer & Ilse Wiemann) har den 12. oktober 2014 påklaget fredningsnævnets afgørelse om erstatningen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Lodsejerne har fremsat krav om erstatning på 220.000 kr. for tab af herlighedsværdi, idet der ifølge fredningens § 12 kun kan beskæres træer og anden vegetation til en højde af 3 meter over terræn.

Naturstyrelsen har i anledning af klagen anført, at det fremsatte erstatningskrav efter styrelsens opfattelse er alt for højt. Styrelsen har vedlagt et udsnit af luftfoto over klagers ejendom, hvor der er indlagt højdekurver med 0,5 meter ækvidistancer indlagt. Det ses ifølge styrelsen heraf, at terrænet skrånede fra bebyggelsen mod øst. Styrelsen bemærker endvidere, at beplantningen omkring stien kan beskæres til 3 meters højde over terræn, hvorfor der fortsat vil være mulighed for udsigt over Storebælt fra bygningerne og fra de bygningsnære havearealer.

Slagelse Kommune har ingen bemærkninger til fredningsnævnets fastsættelse af erstatningen.

Klagerens supplerende bemærkninger.

Klagerne havde under sagens behandling i Natur- og Miljøklagenævnet givet udtryk for, at de overvejede at trække klagen tilbage.

I den forbindelse fremsatte klagerne endvidere ønske om, at fredningen skulle give dem mulighed for - ikke alene landværts trådhegnet, men også søværts trådhegnet - at kunne fælde ahorn til ønsket højde og slå eller fjerne lavere bevoksning samt beskære grene med henblik på vedligeholdelse af hegnet.

Efter drøftelse med Slagelse Kommune blev der opnået enighed om at ændre § 12, stk. 2, som følger:

“Ovenstående bestemmelser er endvidere ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder imellem trådhegnet og fredningsgrænsen 1 meter landværts fra trådhegnet og 75 cm. søværts fra trådhegnet kan fælde ahorn til ønsket højde samt slå eller fjerne lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv. samt beskære grene med henblik på vedligeholdelse af hegnet.”

Klagerne anførte i brev af 27. juni 2016, at de ønskede at fastholde klagen og det fremsatte erstatningskrav på 220.000 kr. Klagerne anførte bl.a., at beskæring af krattet omkring stien i 3 meters højde og friskæring af trådhegnet på ejendommen kræver professionelt mandskab og materiel. Det vil ifølge ejeren føre til en anslået årlig udgift på 10 – 12.000 kr. Samtidig forringer fredningen generelt ejendommens værdi.

Besigtigelse

Formanden har den 19. august 2016 besigtiget ejendommen og holdt møde med sagens parter.

Ejerne understregede da, at erstatningskravet alene vedrørte de årlige udgifter til beskæring af krattet mv. - ikke tab af herlighedsværdi. Ejerne anførte, at de har accepteret muligheden i fredningen for at kunne beskære træer og anden vegetation til en højde på 3 meter over terræn.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget 8 af Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Pernille Christensen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Jeppe Brogård, Marianne Højgaard Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg, Henrik Høegh, Pelle Andersen-Harild.

Natur- og Miljøklagenævnet besluttede enstemmigt at bestemmelsen i § 12, stk. 2, ændres som følger:

“Ovenstående bestemmelser er endvidere ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder imellem trådhegnet og fredningsgrænsen 1meter landværts fra trådhegnet og 75 cm. søværts fra trådhegnet kan fælde ahorn til ønsket højde samt slå eller fjerne lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv. samt beskære grene med henblik på vedligeholdelse af hegnet.”

Nævnet bemærkede, at bestemmelsen i 12, stk. 1, er en undtagelse fra det generelle forbud i § 5 mod at fælde træer og fjerne vedopvækst. Bestemmelsen giver klagerne ret til - uanset forbuddet - at beskære træer og anden vegetation til en højde af 3 meter over terræn bl.a. af hensyn til vandudsigten. Klagerne er således ikke forpligtet til at beskære bevoksningen. Klagerne er heller ikke efter bestemmelsen i § 12, stk. 2, forpligtet til at friskære trådhegnet.

Nævnet fandt på den baggrund ikke grundlag for at tilkende erstatning for udgifter til beskæring af krattet og til friskæring af trådhegnet.

Nævnet stadfæstede herefter fredningsnævnets afgørelse om en erstatning på 5.550 kr.

Herefter stadfæstes Fredningsnævnet for Vestsjællands afgørelse af 19. september 2014 om fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose med nedenstående ændring af fredningsbestemmelserne.

§ 12, stk. 2, erstattes af følgende bestemmelse:

“Ovenstående bestemmelser er endvidere ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder imellem trådhegnet og fredningsgrænsen 1meter landværts fra trådhegnet og 75 cm. søværts fra trådhegnet kan fælde ahorn til ønsket højde samt slå eller fjerne lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv. samt beskære grene med henblik på vedligeholdelse af hegnet.”

Endvidere stadfæstes Fredningsnævnet for Vestsjællands afgørelse af 19. september 2014 om erstatning i anledning af fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose.

Erstatningsbeløbene forrentes i henhold til naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 4, fra datoen for fredningsnævnets afgørelse, den 19. september 2014, og indtil erstatningen udbetales med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Af erstatningen på 5.550 kr. samt renter afholder staten tre fjerdedele og Slagelse Kommune en fjerdedel, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse for så vidt angår *fredningens gennemførelse og indhold* er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om *erstatning i anledning af fredningen* kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere og brugere mv., som har påklaget fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet til nævnet, eller for hvis vedkommende nævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan endvidere påklages af Slagelse Kommune og af miljø- og fødevareministeren.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er meddelt de klageberettede, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1. Klage skal indgives skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Pernille Christensen
Formand

Sendt til:

- Jølver & Hansen Advokatfirma, Nygade 15, 4220 Korsør, gz@joelver-hansen.dk
- Wiemann ApS, H.I. Hansensvej 13A, 4760 Vordingborg, psykolog@lisewiemann.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, F08/2011, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Slagelse Kommune, att. Lasse Møberg Fjeldsted, sagsid. 330-2014-88607, slagelse@slagelse.dk
- SVANA, Sagsnr. NST-4110-00112, att.: Else Marie Stamphøj, svana@svana.dk ; ems@svana.dk

**UDSKRIFT AF
FORHANDLINGSPROTOKOLLEN FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLAND**

Den 23. januar 2013 kl. 10.00 blev Fredningsnævnet for Vestsjælland sat af formand Ole Stryhn, Retten i Nykøbing Falster, det af miljøministeren udpegede medlem Rolf Dejløw, Ørslev, og det kommunalt udpegede medlem Benjamin Erichsen, Korsør.

Der foretoges:

F 08/2011

Forslag til fredning af landskabssti mellem Korsør og Søkær Mose.

Ingen var tilsagt.

Der fremlagdes følgende bilag:

- 23. Skrivelse af 4. januar 2013 fra Lise Wiemann og Henrik Volmer.
- 24. E-mail af 14. januar 2013 fra Slagelse Kommune, Lasse Fjeldsted.

Sagen er rejst af Slagelse Kommune ved ansøgning modtaget den 25. januar 2011.

Sagen er bekendtgjort i Statstidende den 8. februar 2011 og i Sjællandske Medier den 9. februar 2011.

Forslaget omfatter et areal på 36.140 m².

Offentligt møde blev afholdt den 6. maj 2011. Den 8. november 2012 afholdtes nyt møde, hvor området tillige blev besigtiget. Efter mødet den 8. november 2012, blev sagen udsat på Slagelse Kommunes opmåling med henblik på en mulig topskæring på ca. 35 m af stiens sydlige del, for at muliggøre den private lodsejers udsigt over vandet. Sagen blev endvidere udsat på nævnets besigtigelse i forsommeren 2013, når løvet er sprunget til, til vurdering af tunnelen og dens omfang.

Nævnet har den 14. januar 2013 modtaget bilag 24 fra Slagelse Kommune med oplysning om, at det ikke er muligt at indgå et kompromis med henblik på beskæring.

Nævnet finder, at der herefter foreligger et sådant særligt tilfælde, at det er begrundet at forlænge behandlingen af fredningssagen, hvorfor fristen forlænges som nedenfor bestemt, jf. naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3.

Derfor bestemmes:

Behandlingen af den af Slagelse Kommune den 25. januar 2011 rejste sag om fredning af landskabssti mellem Korsør og Søkær Mose forlænges med 1 år til den 25. januar 2014.

Ole Stryhn

Klagevejledning:

Beslutningen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klages bedes så vidt muligt sendt elektronisk på nmk@nmk.dk og ellers pr. brev til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettigelse er:

1. ejere og brugere,
2. enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
3. statslige- og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget, samt
4. organisationer med videre, som antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet.

Nævnet vil efter modtagelse af klagen sende Dem en opkrævning på gebyret. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren for helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kopi til:

Slagelse kommune, Drift og Anlæg, Vej og Park, Dahlsvej 3, 4220 Korsør att. Lasse Fjeldsted.
Wiemann ApS, H.I. Hansensvej 14, 4760 Vordingborg.
Bevaringsforeningen i Korsør v/ Gyrit Kaaber, Stationsvej 49, Forlev, 4241 Vemmelev.
Peter Brink Nielsen, Bondesager 33, 4220 Korsør.
Sjællandske Medier, att. Journalist Martin W. Hansen, Slagelseredaktionen, Korsgade 6, 4200 Slagelse.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Slagelse ved Kaj E. Nielsen, Lærkevej 4, 4200 Slagelse.
(slagelse@dn.dk)
Friluftsrådet v/Hans V. Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse.
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Naturstyrelsen, Det Åbne Land, att. Lars Nicolai Thiim.
Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F.
Att.: Dan Hjort.(sto@nst.dk)
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
(natur@dof.dk),(slagelse@dof.dk).
Nævnsmøder:
Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, Ørslev, 4100 Ringsted.
Peter Bruun Sejersen, Sønderødvej 31, 4291 Ruds Vedby

Den 19. september 2014 afsagde Fredningsnævnet for Vestsjælland bestående af formanden dommer Ole Stryhn, det af Miljøministeren udpegede medlem Rolf Dejløw og det af Slagelse kommune udpegede medlem Palle Kristiansen

KENDELSE

i sagen

F 08/2011 Forslag til fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose.

Den 25. januar 2011 modtog Fredningsnævnet for Vestsjælland forslag fra Slagelse kommune om fredning af landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose.

Fredningsforslaget omfatter en 933 meter lang sti langs Storebælt, og arealet omfatter del af henholdsvis matr.nr. 240a og 309a Korsør Markjorder, der ejes af Slagelse kommune, og del af henholdsvis matr.nr. 336b og 337 b Korsør Markjorder, beliggende Skovåsen 228, Korsør, der ejes af Wiemann ApS.

Bekendtgørelse af forslaget fandt sted i Statstidende den 8. februar 2011 og i Sjællandske den 9. februar 2011.

Offentligt møde blev afholdt den 6. maj 2011.

Ved kendelse af 23. januar 2013 har fredningsnævnet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, forlænget behandlingen af fredningssagen med op til 1 år regnet fra sagsrejsningen den 25. januar 2011, og ved kendelse af 24. januar 2014 er der sket yderligere forlængelse med 1 år.

Det hedder i fredningsforslaget:

”...

Beskrivelse af fredningsområdet

I den sydlige del af Korsør ligger en smuk og meget besøgt sti som grænser op til boligområdet Skovåsen, Korsør Skov og en speciel saltpåvirket mose. Stien strækker sig fra skoven og op på det højeste punkt af klinten, hvor man kan se ud over havet og se Storebæltsbroen og videre nord på langs boligområdet ind til Korsør by. Et stiforløb på 933 meter. En del af stien er omringet af et unikt krat af bl.a. seljerøn og vildtvoksende vedplanter. Dette krat giver en særlig oplevelse når man befinder sig på stien, hvor man går i en tunnel af krat. Lyset er ganske særligt, når det trænger gennem træerne og stemningen helt unik med fuglefløjt og havets brusen i baggrunden. En unik grøn perle som ikke findes mange steder i det danske land.

Hele området giver store muligheder for at opleve naturen på mange måder, lige fra skov, til mose, skrænter og krat. Området er meget brugt af Korsørs borgere. Dette gælder alle generationer. Børnefamilier, som skal en tur i skoven eller til vandet. Motionister, som ønsker en dejlig løbetur i smukke omgivelser og de ældre som bare nyder naturen og historien der findes her. For historie er der masser af i området. Korsør Lystskov rummer flere fortidsminder og klinten fortæller os, om de istider som har været med til at danne Danmark.

Områdets afgrænsning

Selve stien har ikke noget egentligt navn. Der synes dog at forekomme et afgrænset sammenhængende stiforløb, der forbinder Korsør by med Korsør Lystskov. Det er dette stiforløb, samt den omgivende bevoksning, vi ønsker fredet. Selve begrundelsen for fredningen omtales i de nedenstående afsnit. Arealafgrænsningen på stiforløbet der ønskes fredet fremgår af bilag 1.

De to sydligst beliggende matrikler i det ønskede fredningsområde er private. Matriklerne der har nummer 336 b og 337 b kan ses på kortbilag 1. Den øvrige del af stiforløbet er kommunalt. Krattunnelen er ikke komplet langs hele stiforløbet. Det formodes at krattet har gået på hele strækningen langs kysten for år tilbage, hvilket det ikke gør i dag. På kortbilag 1 er de eksisterende krat-tunneler indtegnet med en rød farve.

Over en årrække har en del af naboerne langs stien, ved selvtægt, fjernet dele af beplantningen, således at der i dag flere steder blot er en trimmet græsplæne til kanten af klinten. Dette til trods for, at en stor del af denne selvtægt er foregået på kommunal ejet jord. Dette har haft negative konsekvenser for krat-tunnelen på dele af stiforløbet, som kan ses på billedet.

Baggrund for forslaget

Stiforløbet på privat matrikel

På et større stykke af den mest velbevarede "krat-tunnel" er en ny lodsejer kommet til. Det vil sige, at lodsejeren ejer noget af den jord, hvorpå denne særlige tunnel løber. Den nye lodsejer er begyndt at fælde i dette krat, så han derved kan få udsigtskiler fra huset, udover havet. Dette ødelægger hele tunneleffekten og den særlige stemning, som findes her.

Den rekreative værdi vægter meget højt, da området er meget brugt af Korsørs borgere og kommunen ønsker, at det også i fremtiden skal være muligt, at opleve dette unikke landskabslement.

Kommunen har forsøgt at indgå aftaler med den nye lodsejer, om ikke at fælde træerne og om kommunen evt. kunne købe jorden, men intet af dette har interesse for ham.

Hvis den nye lodsejer fortsætter, vil der ikke være mulighed for, at byens borgere og andre besøgende kan få denne unikke oplevelse. Det vil i så fald kun være på dele af kommunens jord, at krat-tunnelen får lov at stå tilbage og det vil ikke give den samme oplevelse.

Stiforløbet på kommunal matrikel

På den kommunale del af stiforløbet burde der principielt ikke være noget til hinder for, at der var et kratbevokset stiforløb langs kysten. Som omtalt under områdets afgrænsning, er der imidlertid et problem i forhold til en række private grundejere, som fra deres ejendomme ønsker, at skabe et vue ud over Storebælt. Dette er ikke en ny problematik, idet grundejerne ad åre, stille og roligt har kultiveret de kommunale arealer ud for deres ejendomme. Kommunen har flere gange forsøgt dialog med grundejerne af de tilstødende ejendomme, men endnu uden held, idet grundejerne påberåber sig hævdret over arealet. Dette er imidlertid aldrig stadfæstet.

Enkelte steder erkendes stadig en rest af det tidligere krat og det er således forhåbningen, at en fredning af arealet over tid, kan være medvirkende til, at den gamle kratbevoksning atter indfinder sig.

Fredningens hensigt

Med fredningen, ønsker kommunen at bevare tunnelen af seljerøn og den opvækst der med tiden, af sig selv, vil komme på arealet. På det resterende areal ønsker vi med fredningen at skabe mulighed for, at den samme tunneleffekt, som på den først omtalte del af fredningsområdet, kan etablere sig. Plejeplanen, som bliver lavet for det ønskede fredningsområde, har til formål at fastholde arealets karakter af tæt tilgroet "tunnel" af seljerøn og anden vedopvækst. Endvidere er det forhåbningen, at plejeplanen giver mulighed for, at der kan fremkomme en tilsvarende "tunnel" på det ubevoksede areal.

Landskabskarakterer i og omkring det ønskede fredningsområde

Landskabsformer og geologi

Selve det ønskede fredningsområde er lettere kuperet og grænser op til klinten mod Storebælt. Det ønskede fredningsområde danner vej til Korsør Lystskov og den lavtliggende Søskær mose, hvor der er udsigt ud over havet. Et meget specielt og attraktivt område, som er rigt på dyreliv og naturoplevelser. Mosen strækker sig ind i landskabet i en kile langs Korsør Lystskov.

Skoven som støder op til området inden for fredningsforslaget, er en spændende og gammel skov på kuperet bund med blandet vækst af løv- og nåletræer. Den dækker ca. 130 ha og den er ejet af Slagelse Kommune. Skoven er ikke medtaget i fredningsforslaget, men på grund af dens placering i forlængelse af og tilknytning til området, der foreslås fredet, styrker og underbygger skoven naturværdierne og de rekreative værdier i området, inden for fredningsforslaget. Skoven rummer også en række fredede fortidsminder som langdysser og dyssekamre.

Mod nord afgrænses skoven af Søskær mose. Mod vest af Storebælt. Mod syd af marker og mod øst af Skovvej, førend man kommer til Korsør Nor. Det ønskede fredningsområde danner en smuk og unik sti til mosen og Korsør Lystskov.

I Korsørområdet findes et antal forskellige moræner, hvoraf flere ses i klinterne ved Korsør Lystskov. Morænerne repræsenterer sandsynligvis alle hovednedisninger i Weichsel Istiden og illustrerer desuden forskellige typer moræneaflejringer. Disse klinter grænser op til det ønskede fredningsområde. Dette kunne være endnu en årsag til, at frede området for også at beskytte de historiske klinter. Kysten ved Korsør Lystskov er ligeledes Interesseområder udpeget som et af Danmarks Nationale indenfor geologi, geomorfologi og kystdynamik.

Offentlighedens adgang

Offentligheden har adgang til det foreslåede fredningsområde via et stiforløb. Stien løber ind på den private matrikel 337 B, Korsør Markjorder, men offentlighedens færden på stien er lyst som en byrde på matriklen. Stien er endvidere optaget i det offentlige stisystem. Denne sti er anlagt i 1965 – 1975 – 1977 og er ændret d. 15. marts 1980. Stien er en grusbelagt gangsti.

Frednings – og planlægningsmæssige forhold

Det ønskede fredningsområde dækker ca. 24955 m². Af dette areal er de 3912 m² i privat eje, fordelt på to matrikler med samme ejer.

Eksisterende fredninger

Der er ikke nogle fredninger i området, men det ønskede fredningsområde grænser op til skovbyggelinjen som går fra Korsør Lystskov og i nordlig udstrækning til bebyggelsesområdet Skovåsen. Det ønskede fredningsområde ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Zonestatus

Det ønskede fredningsområde ligger indenfor landzone.

Kommuneplanforhold

Det ønskede fredningsområde ligger indenfor 2.2R5 og 2.2R7 i Kommuneplanen, begge vedlagt i hhv. bilag 2 og 3.

2.2R5 fortæller os, at Ceresengen, som ligger i tilknytning til det ønskede fredningsområde, er vedtaget til rekreativt grønt område. Det ligger på nuværende tidspunkt i landzone, men den fremtidige zonestatus vil blive byzone.

2.2R7 fortæller os, at området som ønskes fredet er vedtaget til rekreativt grønt område. Området ligger på nuværende tidspunkt i landzone og dette vil det formentligt også gøre i fremtiden.

Disse bestemmelser er tilgængelige i Slagelse Kommunes kommuneplan som er gældende 2009-2020.

Der er ingen lokalplaner på området.

Forslag til fredningsbestemmelser

Det foreslås, at fredningen tinglyses på følgende bestemmelser:

§1 Fredningens formål

- At områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At sikre offentlighedens adgang
- At skabe grundlag for naturpleje

§ 2 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg mv.

Der må ikke opføres nogen form for bebyggelse eller etableres anlæg og der må ikke foretages terrænændringer, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier i området efter en nærmere planlægning igennem plejeplanen for det ønskede fredningsområde. Stien, der fremgår af fredningskortet må ikke nedlægges.

Fredningen er ikke til hinder for at der på et nærmere angivet areal kan opsættes informationstavler mv. til formidling af fredningen, kulturminde og naturen.

Fredning er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning på arealet.

§ 3 naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden er Slagelse kommune. Plejemyndigheden gennemfører pleje af det fredede areal. For pleje gælder Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. November 2006 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan, der forhandles med og tilsendes lods-ejerne. Den første plejeplan skal foreligge senest 2 år efter fredningens gennemførelse. Plejeplanen revideres første gang efter 5 år, herefter hvert 10 år. Der skal være givet grundejerne, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet lejlighed til at udtale sig om plejeplanen. Uenighed om planens indhold forelægges fredningsnævnet til afgørelse.

Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke, eller i mangel heraf med Fredningsnævnets godkendelse. Ejeren har ret til selv at udføre plejen inden for en af kommunen fastsat frist. Plejen skal ske på de vilkår, der er angivet i plejeplanen for det ønskede fredningsområde.

§ 4 Offentlighedens adgang

Offentlighedens adgang kan ske i henhold til Naturbeskyttelseslovens almindelige bestemmelser.

§ 5

Der må ikke fældes træer eller fjernes vedopvækst på arealet med mindre dette sker som en del af plejeplanen.

§ 6

Arealet må ikke opdyrkes, gødskes, sprøjtes eller kalkes.

§ 7 Landskabelige og naturmæssige kvaliteter

Der kan iværksættes særlige tiltag for at forbedre levevilkårene for det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv samt de landskabelige og naturmæssige kvaliteter.

§ 8 Invasive arter

Plejeplanen skal sikre en aktiv bekæmpelse af invasive arter.

§ 9 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag mv.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Deponering må ikke finde sted, og arealerne må ikke anvendes til oplags- og/eller losseplads. Der må ikke plantes invasive arter.

§ 10 Retsvirkning

Midlertidig retsvirkning af forslaget træder i kraft så snart Fredningsnævnet har offentliggjort forslaget i Statstidende.

§ 11 Dyr

Der må ikke holdes husdyr på arealet.

§ 12 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

...”

Under det offentlige møde den 6. maj 2011 ændrede Slagelse kommune udkastet af forslagets § 3, stk. 3, til følgende:

”Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke, eller i mangel heraf med Fredningsnævnets godkendelse. Ejeren kan kun efter aftale med kommunen udføre pleje inden for plejeplanen. Plejen skal ske på de vilkår, der er angivet i plejeplanen for det ønskede fredningsområde.”

Den 6. september 2012 har kommunen efter en revurdering oplyst, at det samlede areal, der ønskes fredet, er 36.140 m², og de arealer, der ønskes fredet på matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder, udgør henholdsvis 1.156 m² og 1.125 m².

Der har udover det offentlige møde den 6. maj 2011 været afholdt møder med blandt andet besigtigelse den 8. november 2012, 19. juni 2013 og 15. maj 2014. Sagens lange forløb beror på blandt

andet forligshandlinger med Wiemann ApS om erstatning eller begrænsning af fredningen, og på at der er sket udskiftning af flere af medlemmerne af fredningsnævnet efter sagens rejsning.

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen, har den 20. december 2010 udtalt omkring fredningsforslaget:

” ...

De privatejede arealer, der omfattes af fredningen, er omfattet af strandbeskyttelseslinjebestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15.

...

Der gælder dog den særlige praksis ved administration af strandbeskyttelseslinjen (jf. den gældende vejledning om 300 m strandbeskyttelses- og klitfredningszone), at fjernelse af beplantning ikke er omfattet af forbuddet mod tilstandsændringer, og derfor kan finde sted uden dispensation.

...”

Slagelse kommune har i en mail af 14. januar 2013 til fredningsnævnet udtalt:

” ...

Slagelse kommune har, som et forsøg på et kompromis i sagen, ladet en landinspektør beregne en sigtelinje med henblik på at etablere vandudsigt fra Skovåsen 228 i Korsør.

Sigtelinjen er opmålt således, at man siddende på ejendommens terrasse kan se en smule af horisonten.

...

Desværre har kommunen måttet konkludere, at en eventuel beskæring af træerne i sigtelinjens højde ligger så langt nede på træernes basis, at det ikke er sandsynligt at træerne regenererer med positiv effekt til følge.

Slagelse kommune kan altså ikke indgå i det foreslåede kompromis.

...”

Slagelse kommunes repræsentant har under besigtigelsen den 19. juni 2013 tilkendegivet, at fredningsgrænsen på ejendommene matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder er 1 meter landværts fra trådhegnet, og at ejeren må fælde ahorn samt lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv. imellem trådhegnet og fredningsgrænsen.

Naturstyrelsen har ikke haft bemærkninger til fredningsforslaget.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnet finder efter det i fredningsforslaget anførte og efter besigtigelse af området, at der er grundlag for at frede området med den særegne sti, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 1, jf. § 1. Fredningsnævnet tiltræder derfor fredningsforslaget, herunder med den reviderede affattelse af § 3, stk. 3.

Fredningsnævnet har ladet forslaget § 10 udgå, da bestemmelsen allerede følger af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 2.

Wiemann ApS har som ejer af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder erhvervet ejendommene forud for fredningsforslagets fremsættelse og har protesteret imod forslaget med den begrundelse, at det vil forringe muligheden for udsigt over Storebælt fra selskabets ejendom. Wiemann ApS har efter indhentelse af vurderinger fremsat endeligt krav på 770.000 kr. i erstatning for tab af herlighedsværdi, såfremt fredningsforslaget gennemføres uden mulighed for beskæring af beplantningen. Kommunen har alene været indstillet på at yde erstatning svarende til grundtaksten uden kompensation for tab af herlighedsværdi. Wiemann ApS har tilbudt at frafalde erstatningskravet mod, at de første 62 meter af stien fra den foreslåede fredningsgrænses sydlige del og i nordvestlig retning udtages af fredningsforslaget. Slagelse kommune har ikke været indstillet herpå. Wiemann ApS er i en af fredningsnævnet særskilt afgørelse, der er truffet samtidig med nærværende fredningsafgørelse, tilkendt erstatning svarende til grundtaksten, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 1, jf. § 39. Fredningsnævnet har i den forbindelse ikke fundet grundlag for at lade de omtalte 62 meter af stien udgå af fredningen for hermed at undgå, at der hjemles mulighed for, at al vegetation fjernes med deraf følgende risiko for skade på skrænt og sti. Fredningsnævnet har samtidig imødekommet ejerens rimelige krav på vandudsigt, hvorfor fredningsnævnet har fastsat den neden for anførte § 12, stk. 1, om ejerens ret til at holde beplantningen nede på matr.nr. 337b Korsør Markjorder, hvor stiens længde efter det oplyste udgør ca. 69 meter. Selv om denne ret for ejeren utvivlsomt vil kunne medføre en reduktion af stiens tunneleffekt på dette sted, har nævnet ved afgørelsen herom lagt vægt på, at det er hensigten med fredningen at forsøge at skabe tunnelkrat på den øvrige del af den 933 meter lange sti, hvor dette ikke allerede findes i forvejen. Der er endvidere lagt vægt på, at der i sydøstlig retning efter fredningsgrænsen er en længere fortsættelse af stien igennem Korsør Skov, som ejes af Slagelse kommune, og hvor stien har tunneleffekt.

Fredningsnævnet har endvidere fastsat § 12, stk. 2, der er i overensstemmelse med kommunens tilkendegivelse ved besigtigelsen den 19. juni 2013, og som letter ejerens adgang til pleje af den del af ejendommene matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder, der ligger mellem trådhegnet og fredningsgrænsen landværts, og som er en del af ejendommenes have.

Derfor bestemmes:

Fredningsnævnet fastsætter for landskabsstien mellem Korsør og Søskær Mose, del af henholdsvis matr.nr. 240a og matr.nr. 309a samt del af henholdsvis matr.nr. 336b og matr.nr. 337b, alle Korsør Markjorder følgende fredningsbestemmelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 1:

- Formål**
- §1 Fredningens formål
- At områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
  - At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
  - At sikre offentlighedens adgang
  - At skabe grundlag for naturpleje

- Bestemmelser**
- § 2 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg mv.
- Der må ikke opføres nogen form for bebyggelse eller etableres anlæg, og der må ikke foretages terrænændringer, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres stier i området efter en nærmere planlægning igennem plejeplanen for det ønskede fredningsområde. Stien, der fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges.

Fredningen er ikke til hinder for, at der på et nærmere angivet areal kan opsættes informationstavler mv. til formidling af fredningen, kulturminder og naturen.

Fredning er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning på arealet.

§ 3 Naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden er Slagelse kommune. Plejemyndigheden gennemfører pleje af det fredede areal. For pleje gælder Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan, der forhandles med og tilsendes lodsejerne. Den første plejeplan skal foreligge senest 2 år efter fredningens gennemførelse. Plejeplanen revideres første gang efter 5 år, herefter hvert 10 år. Der skal være givet grundejerne, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet lejlighed til at udtale sig om plejeplanen. Uenighed om planens indhold forelægges fredningsnævnet til afgørelse.

Stk. 3. Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejernes samtykke, eller i mangel heraf med fredningsnævnets godkendelse. Ejeren kan kun efter aftale med kommunen udføre pleje inden for plejeplanen. Plejen skal ske på de vilkår, der er angivet i plejeplanen for det ønskede fredningsområde.

§ 4 Offentlighedens adgang

Offentlighedens adgang kan ske i henhold til naturbeskyttelseslovens almindelige bestemmelser.

§ 5

Der må ikke fældes træer eller fjernes vedopvækst på arealet, medmindre dette sker som en del af plejeplanen.

§ 6

Arealet må ikke opdyrkes, gødskes, sprøjtes eller kalkes.

§ 7 Landskabelige og naturmæssige kvaliteter

Der kan iværksættes særlige tiltag for at forbedre levevilkårene for det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv samt de landskabelige og naturmæssige kvaliteter.

§ 8 Invasive arter

Plejeplanen skal sikre en aktiv bekæmpelse af invasive arter.

§ 9 Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag mv.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres anlæg, medmindre sådanne tilstandsændringer umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Deponering må ikke finde sted, og arealerne må ikke anvendes til oplags- og/eller losseplads. Der må ikke plantes invasive arter.

§ 10 Dyr

Der må ikke holdes husdyr på arealet.

§ 11 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

§12

Stk. 1. Ovenstående bestemmelser er ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 337b Korsør Markjorder på den del af denne ejendom, der er omfattet af fredningen, kan beskære træer og anden vegetation til en højde af 3 meter over terræn. Kommunen har uden ejerens samtykke ret til her at foretage genplantning af oprindelig på stedet forekommende vegetation til stabilisering af skrænten og for så vidt muligt at opretholde krattunnellen, dog således at ejeren stadig kan foretage beskæring til en højde af 3 meter over terræn.

Stk. 2. Ovenstående bestemmelser er endvidere ikke til hinder for, at ejeren af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder imellem trådhegnet og fredningsgrænsen 1 meter landværts fra trådhegnet kan fælde ahorn til ønsket højde samt slå eller fjerne lavere bevoksning som græs, brombær, hindbær mv.

Fredningskortet (kortbilag 1) er det af Slagelse kommune udarbejdede kort dateret 6. september 2012.

Rolf Dejløw

Ole Stryhn
formand

Palle Kristiansen

Klagevejledning.

Berettigede til klage over fredningsnævnets afgørelse er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Klage indgives skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Klage skal ske inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget. Klagefristen regnes dog altid fra den offentlige bekendtgørelse af afgørelsen. Den sidste klagedag slutter ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelse
(Erstatningsspørgsmål)

Indledning

Den 25. januar 2011 blev der rejst fredningssag af Slagelse kommune vedrørende landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose.

Fredningen gennemføres nu i nærmere angivet omfang. Fredningsnævnet træffer bestemmelse om gennemførelsen ved en anden selvstændig afgørelse.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 1, at fredningsnævnet herefter skal afgøre erstatningsspørgsmål mv., jf. lovens § 39. Disse spørgsmål er udskilt og afgøres selvstændigt ved nærværende afgørelse.

Fredningsnævnets sammensætning er dommer Ole Stryhn (formand), det af Miljøministeren udpegede medlem Rolf Dejløw og det af Slagelse kommune udpegede medlem Palle Kristiansen, jf. naturbeskyttelseslovens § 35, stk. 3.

Erstatningsspørgsmål.

Af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 5, fremgår det, at der for det tab, som fredningen påfører en ejer, bruger eller indehaver af en anden rettighed over en fredet ejendom, ydes erstatning efter reglerne i lovens § 39.

Der er modtaget henvendelse med erstatningskrav fra Wiemann ApS, som er indehaver af ejendommene matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder. Wiemann ApS er den eneste private lodsejer, der omfattes af fredningen.

Fredningen omfatter under 1 ha. af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder. Der er på de to ejendomme i alt 130 meter sti, der er omfattet af fredningen.

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen har i en skrivelse af 20. december 2010 udtalt:

” ...

De privatejede arealer, der omfattes af fredningen, er omfattet af strandbeskyttelseslinjebestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15.

...

Når arealer som her er omfattet af strandbeskyttelseslinjebestemmelserne, der fastlægger et generelt forbud mod ændring af tilstanden på de omfattede arealer, ydes der normalt ikke grundtaksterstatning ved fredning af arealerne.

Der gælder dog den særlige praksis ved administration af strandbeskyttelseslinjen (jf. den gældende vejledning om 300 m strandbeskyttelses- og klitfredningszone), at fjernelse af beplantning ikke er omfattet af forbuddet mod tilstandsændringer, og derfor kan finde sted uden dispensation.
...”

Wiemann ApS har erhvervet ejendommene matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder forud for fredningsforslagets fremsættelse og har protesteret imod forslaget med den begrundelse, at det vil forringe muligheden for udsigt over Storebælt. Wiemann ApS har efter indhentelse af en vurdering fra først Skovdyrkerforeningen Øst og dernæst en mæglervurdering fra Nybolig fremsat endeligt krav på 770.000 kr. i erstatning for tab af herlighedsværdi, såfremt fredningsforslaget gennemføres. Der er fremsat et alternativt krav på 440.000 kr., såfremt ejendommene pålægges fredning, men med klausul om at beplantningen må beskæres i toppen på et område fra stranden og 35 meter ind. Slagelse kommune har alene været indstillet på at yde erstatning svarende til grundtaksten uden kompensation for tab af herlighedsværdi. Wiemann ApS har tilbudt at frafalde erstatningskravet mod, at de første 62 meter af stien fra den foreslåede fredningsgrænses sydlige del og i nordvestlig retning udtages af fredningsforslaget. Slagelse kommune har ikke været indstillet herpå. Fredningsnævnet har i forbindelse med fredningsafgørelsen ikke fundet grundlag for at lade de omtalte 62 meter af stien udgå af fredningen. Fredningsnævnet har samtidig fastsat bestemmelse i § 12 i fredningsbestemmelserne om, at de øvrige fredningsbestemmelser ikke er til hinder for, at ejeren af matr.nr. 337b Korsør Markjorder på den del af denne ejendom, der er omfattet af fredningen, kan beskære træer og anden vegetation helt ned til en højde af 3 meter, idet kommunen samtidig har ret til at foretage genplantning af oprindelig på stedet forekommende vegetation til stabilisering af skrænten og for så vidt muligt at opretholde krattunnellen. Ifølge oplysninger fra Slagelse kommune har stiforløbet en længde på ca. 69 meter på matr.nr. 337b Korsør Markjorder.

Under disse omstændigheder finder fredningsnævnet, at der alene tilkommer Wiemann ApS erstatning svarende til grundtaksten.

Grundtaksten udgør 3.600 kr. for indtil 1 ha. Herudover tilkendes der 15 kr. pr. løbende meter sti. Disse takster gælder uden hensyntagen til hvor i landet, den fredede ejendom er beliggende. Stiforløbet på 130 meter medfører således en erstatning på 1.950 kr. foruden de 3.600 kr. for den første ha.

Der tilkendes herefter Wiemann ApS 3.600 kr. + 1.950 kr., i alt 5.550 kr. i erstatning vedrørende fredningen af del af henholdsvis matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder.

Godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand.

Wiemann ApS har endvidere fremsat krav om, at fredningsnævnet træffer afgørelse om, at der ydes selskabet godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under fredningssagens behandling. Der er i den forbindelse fremsat krav om betaling af henholdsvis 5.031,25 kr. vedrørende ud-

gift til Skovdyrkerforeningen Øst, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, og 7.500 kr. til Nybolig Korsør, Nygade 5, 4220 Korsør.

Efter naturbeskyttelseslovens § 47 kan fredningsnævnet bestemme, at der skal ydes en ejer en passende godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under fredningssagens behandling.

Begge udgifter har relation til erstatningsspørgsmålet, som har været en central del af sagen. Herefter og efter sagens forløb og udfald har fredningsnævnet bestemt, at Wiemann ApS skal have en godtgørelse på et beløb, der skønmæssigt fastsættes til 10.000 kr., jf. naturbeskyttelseslovens § 47.

Andre spørgsmål.

Det tilkendte erstatningsbeløb forrentes som nedenfor angivet, jf. lovens § 39, stk. 4.

Efter § 49, stk. 1, sørger Miljøministeren for, at tilkendte erstatninger og godtgørelser udbetales. En erstatning kan først kræves udbetalt, når det er endeligt afgjort, om fredningen skal gennemføres.

Efter § 49, stk. 3, 1. pkt., afholder staten tre fjerdedele af en tilkendt erstatning og godtgørelse. Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at fravige denne regel i medfør af stk. 4. Fredningsnævnet bestemmer i medfør af stk. 3, sidste pkt., at resten afholdes af Slagelse kommune.

Afslutning

Vedrørende fredningsforslagets lb.nr. 1 udbetales i erstatning 5.550 kr. til Wiemann ApS, H. I. Hansensvej 13 B, 4760 Vordingborg.

Erstatningsbeløbet forrentes fra datoen for Fredningsnævnet for Vestsjællands afgørelse, og indtil erstatningen udbetales med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Endvidere udbetales en godtgørelse på 10.000 kr. til Wiemann ApS.

Staten afholder tre fjerdedele af den tilkendte erstatning og den tilkendte godtgørelse. Resten afholdes af Slagelse kommune.

Rolf Dejløw

Ole Stryhn
(formand)

Palle Kristiansen

Klagevejledning.

Berettigede til klage over fredningsnævnets afgørelse er den, der anser sig for berettiget til større erstatning samt de myndigheder, der skal udrede en del af erstatningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 2, sidste pkt.

Klage indgives skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Klage skal ske inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget. Klagefristen regnes dog altid fra den offentlige bekendtgørelse af afgørelsen. Den sidste klagedag slutter ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den efterfølgende hverdag.

Det bemærkes, at afgørelsen om godtgørelse efter § 47 ikke kan påklages.

Kopi sendes til:

Slagelse kommune, Drift og Anlæg, Vej og Park, Dahlsvej 3, 4220 Korsør att. Lasse Fjeldsted, j.nr. 330-2010-70480.

Wiemann ApS, H.I. Hansensvej 14, 4760 Vordingborg.

Bevaringsforeningen i Korsør v/ Gyrit Kaaber, Stationsvej 49, Forlev, 4241 Vemmelev.

Peter Brink Nielsen, Bondesager 33, 4220 Korsør.

Sjællandske Medier, att. Journalist Martin W. Hansen, Slagelseredaktionen, Korsgade 6, 4200 Slagelse.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Slagelse ved Kaj E. Nielsen, Lærkevej 4, 4200 Slagelse.

(slagelse@dn.dk)

Friluftsrådet, sydvest@friluftstraadet.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. NST-4110-00112

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

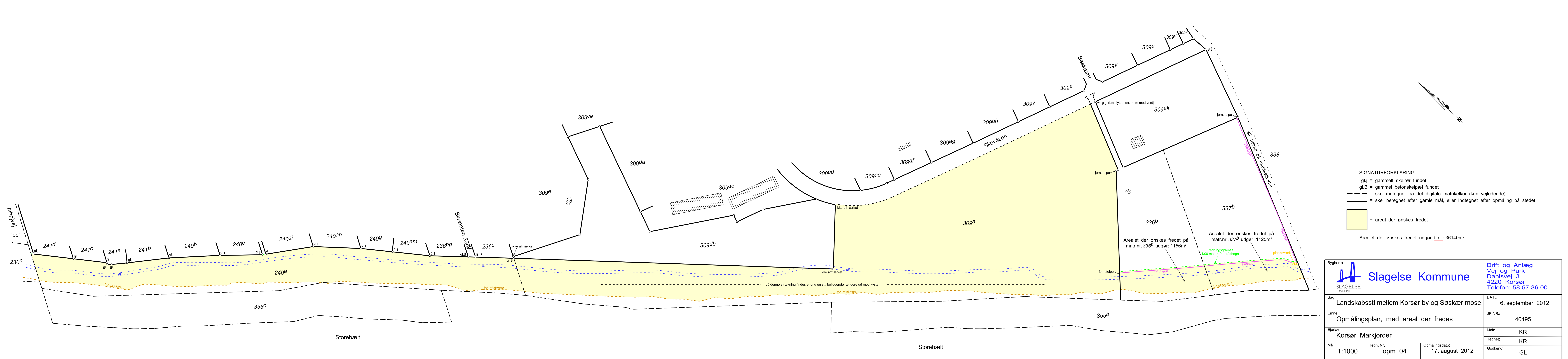
(natur@dof.dk),(slagelse@dof.dk).

Nævnsmedlemmer:

Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, Ørslev, 4100 Ringsted.

Peter Bruun Sejersen, Sønderødvej 31, 4291 Ruds Vedby

Palle Kristiansen, Pigeonvænget 14, 4230 Skælskør

SIGNATURFORKLARING

gl.j = gammelt skelrør fundet
 gl.B = gammel betonskelpæl fundet
 - - - = skel indtegnet fra det digitale matrikelkort (kun vejledende)
 ——— = skel beregnet efter gamle mål, eller indtegnet efter opmåling på stedet

= areal der ønskes fredet

Arealer der ønskes fredet udgør i alt: 36140m²

Bygherre Slagelse Kommune		Drift og Anlæg Vej og Park Dahlsvej 3 4220 Korsør Telefon: 58 57 36 00	
Sag Landskabssti mellem Korsør by og Søskær mose		DATO: 6. september 2012	
Emne Opmålingsplan, med areal der fredes		JR.NR.: 40495	
Ejerlav Korsør Markjorder		Målt: KR	
Mål 1:1000		Godkendt: GL	
Tegn. Nr. opm 04		Opmålingsdato: 17. august 2012	
Skel.dk landsinspektører		Slagelse Afdeling Ndr. Stationsvej 14B 4200 Slagelse Tel. 58 52 02 86	
www.skel.dk firma@skel.dk CVR-nr. 34 20 31 80		Afdelinger • Slagelse • Holbæk • Kalundborg • Sorø • Korsør • Skælskør	

FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLAND

Tinggade 15
Postboks 130
4100 Ringsted

**Modtaget i
Naturstyrelsen
4 FEB. 2011**

Tlf. 56 64 27 26
Fax 56 65 64 96
E-post:
vestsjaelland@
fredningsnaevn.dk

F 08/2011

Deres j.nr.

Den
3. februar 2011

Fredningsnævnet for Vestsjælland har den 25. januar 2011 fra Slagelse kommune modtaget vedlagte forslag om fredning af "Landskabssti mellem Korsør og Søskær mose". Forslaget omhandler ialt 24.955 m².

Følgende ejendomme er delvis omfattet af fredningsforslaget:

- Lb.nr. 1 - matr. nr. 336 b & 337 b Korsør markjorder
- lb. nr. 2 - matr. nr. 309 a & 240 a Korsør markjorder.

Forslagets formål er:

- At områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At sikre offentlighedens adgang
- At skabe grundlag for naturpleje

Efter naturbeskyttelseslovens § 37 stk. 2 må der efter offentlig bekendtgørelse af fredningsforslaget ikke foretages noget, som strider mod de foreslåede fredningsbestemmelser.

Efter forslaget er der bl.a. fredningsbestemmelser om, at der ikke må opføres nogen form for bebyggelse eller foretages terrænændringer, og at der ikke må fældes træer eller fjernes vedopvækst på arealet, med mindre dette sker som en del af en plejeplan, der udarbejdes af Slagelse kommune efter forhandling med lodsejerne.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 37 stk. 5 afholder Fredningsnævnet offentligt møde til fremlæggelse og drøftelse af fredningsforslaget

fredag den 6. maj 2011 kl. 13.00 på Teglværksvej 4, 4220 Korsør.

Besigtigelse af de enkelte ejendomme med stiforløbet vil blive foretaget samme dag eller på en senere fredag. Under besigtigelsen af stien vil lodsejerne også få lejlighed til at drøfte sagen med Fredningsnævnet.

Yderligere eksemplarer af Fredningsforlaget kan rekvireres fra Fredningsnævnets kontor tlf. 56 64 27 26 mandag - torsdag kl. 9 - 14 ligesom sagens dokumenter ligger til eftersyn på kontoret.

Flemming Jørgensen

Indkaldelse sendt til:

Slagelse kommune, Drift og Anlæg, Fabriksvej 1, 4230 Skælskør.

Att.: Driftsleder Caroline Rathleff Bartholin.

Slagelse kommune, Dahlsvej 3, 4220 Korsør.

Wiemann ApS, H. I. Hansensvej 14, 4760 Vordingborg.

Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F.,

att.: Dan Hjort.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalafdeling i Slagelse v/Kim Valbum,

Frederiksgade 21, 4200 Slagelse.

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Friluftsrådet v/Hans V. Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse.

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

(natur@dof.dk), (slagelse@dof.dk).

Nævnsmedlemmer:

Steen Hansen, Wagnersvej 8, 4200 Slagelse.

Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, Ørslev, 4100 Ringsted

Peter Bruun Sejersén, Sønderødvej 31, 4291 Ruds Vedby.

kopi

**UDSKRIFT AF
FORHANDLINGS PROTOKOLLEN FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLAND**

Den 8. november 2012 kl. 13.30 afholdt Fredningsnævnet v/ formanden dommer Ole Stryhn, Retten i Nykøbing Falster, og det af miljøministeren udpegede medlem Rolf Dejløw, Ørslev, møde i Korsør. Det kommunalt udpegede medlem Benjamin Erichsen havde meldt afbud. Som juridisk sekretær for nævnet deltog dommer Peter Bruun Sejersen.

Der foretoges :

F 08/ 2011 **Forslag til fredning af landskabssti mellem Korsør og Søvær Mose.**

Det tidligere fremlagte var til stede.

Der fremlagdes bilag:

10. Skrivelse af 3. maj 2011 fra Lise Wiemann og Henrik Volmer.
11. Brev af 31. maj 2011 fra Fredningsnævnet til Lise Wiemann.
12. Brev af 17. juni 2011 fra Lise Wiemann og Henrik Volmer.
13. E-mail af 1. juli 2011 fra Slagelse Kommune, Charlotte Jørgensen.
14. E-mail af 11. november 2011 fra Slagelse Kommune, Lasse Fjeldsted
15. Brev af 17. januar 2012 fra Fredningsnævnet til Lise Wiemann og Henrik Volmer.
16. Brev modtaget i Fredningsnævnet 2. februar 2012 fra Lise Wiemann og Henrik Volmer.
17. Brev af 27. marts 2012 til Slagelse Kommune fra Fredningsnævnet.
18. Brev af 26. april 2012 fra Slagelse Kommune, Lasse Fjeldsted.
19. E-mail af 29. april 2012 fra Peter Birk Nielsen.
20. E-mail af 6. september 2012 fra Slagelse Kommune, Lasse Fjeldsted.
21. E-mail af 27. september 2012 fra Fredningsnævnet med indkaldelse til besigtigelse.
22. Skrivelse af 2. november 2012 fra Naturstyrelsen, Else Marie Stamphøj.

Mødt var:

Konsulent Lars Thiim, Naturstyrelsen,
Landskabsingeniør Lasse Fjeldsted, Slagelse Kommune, Drift – og Anlæg.
Henrik Volmer og Lise Wiemann for Wiemann ApS som ejer af matr.nr. 336b og 337b Korsør Markjorder.

Formanden redegjorde for sagen og dens forløb. Slagelse Kommune har tilkendegivet ikke at ville udvide fredningsområdet som sagsrejser.

Ifølge skrivelse af 6. september 2012 har Slagelse Kommune korrigeret det samlede areal for fredningsforslaget fra ca. 24.955 m² til ca. 36.140 m².

Ifølge landinspektøren udgør det areal, der ønskes fredet på matr.nr. 336b 1.156 m² og på matr.nr. 337b 1.125 m². Det areal, der ønskes fredet på de 2 matrikler, afgrænses 1 meter fra trådhegnet i retning væk fra kysten.

Matr. nr. 309db Korsør Markjorder er ikke omfattet af fredningsforslaget, da stien ifølge Lasse Fjeldsted ikke kommer inden for denne matrikel, hvorimod matr. nr. 240a og 309a smst. som ejes af Slagelse Kommune i sin helhed er omfattet af forslaget.

Henrik Volmer og Lise Wiemann klagede over sagens forløb, herunder at der ikke er ydet dem en eneste chance for at samarbejde med sagsrejseren.

Lasse Fjeldsted gav udtryk for, at han ikke på noget tidspunkt har fornemmet samarbejdsvilje fra deres side.

Fredningsnævnet foretog efterfølgende besigtigelse af stien og udsigtsforholdene fra matr.nr. 336b og 337b.

Henrik Volmer og Lise Wiemann tilkendegav, at de blot ønsker udsigt over vandet via en beskæring af toppen af træerne på stien af hensyn til deres kursister, og at det kun er på en begrænset strækning af stiens sydligste ende.

Lasse Fjeldsted oplyste, at Slagelse Kommune ikke vil udelukke en topbeskæring af træerne indenfor de sidste ca. 35 meter af stiens sydligste bevoksning, men således at tunneleffekten af stien bevares. Slagelse Kommune vil via landinspektøren foretage opmåling til opfyldelse af ønsket om udsigt. Fredningsgrænsen vil endvidere kunne ændres således, at den kommer til at flugte med trådhegnet, men således at kommunen står for at vedligeholde al bevoksningen.

På forespørgsel oplyste Henrik Volmer og Lise Wiemann, at de vil genoverveje deres fremsatte erstatningskrav.

Formanden tilkendegav, at sagen vil blive udsat på kommunens tilbagemelding vedrørende opmåling.

Formanden tilkendegav, at der bør afholdes en besigtigelse i forsommeren 2013, hvor løvet er sprunget ud, til vurdering af tunnellen og dens omfang.

På forespørgsel fra Henrik Volmer og Lise Wiemann tilkendegav fredningsnævnet, at der kan foretages fældning eller beskæring af træer fra trådhegnet og væk fra kysten på matr.nr. 336b og 337b, idet disse træer ikke udgør en del af tunnellen, og da der ikke var indvendinger herimod fra Slagelse Kommunes side. Formanden bemærkede, at dette foreløbigt kun gælder til den 25. januar 2013, hvor sagen vil skulle forlænges, jf. naturbeskyttelseslovens § 37a stk., 1, jfr. stk. 3.

Mødet hævet.

Rolf Dejløw

Ole Stryhn

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond
- lokaleforeninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet for Vestsjælland, c/o Retten i Nykøbing F, Vestensborg Allé 8, 4800 Nykøbing F., som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af en overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. Projektet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Kopi til:

Slagelse kommune, Drift og Anlæg, Vej og Park, Dahlsvej 3, 4220 Korsør att. Lasse Fjeldsted.
Wiemann ApS, H.I. Hansensvej 14, 4760 Vordingborg.

Bevaringsforeningen i Korsør v/ Gyrit Kaaber, Stationsvej 49, Forlev, 4241 Vemmelev.

Peter Brink Nielsen, Bondesager 33, 4220 Korsør.

Sjællandske Medier, att. Journalist Martin W. Hansen, Slagelseredaktionen, Korsgade 6, 4200 Slagelse.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Slagelse ved Kaj E. Nielsen, Lærkevej 4, 4200 Slagelse. (slagelse@dn.dk)

Friluftsrådet v/Hans V. Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse.

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, att. Lars Nicolai Thiim.

Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F.

Att.: Dan Hjort. (sto@nst.dk)

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

(natur@dof.dk), (slagelse@dof.dk).

Nævnsmedlemmer:

Rolf Dejløw, Nyvangsvej 10, Ørslev, 4100 Ringsted.

Peter Bruun Sejersen, Sønderødvej 31, 4291 Ruds Vedby

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet for Vestsjælland

Vestensborg Allé 8, 4800 Nykøbing F.

vestsjælland@fredningsnaevn.dk

Telefon 20 60 23 94

Slagelse Kommune
Teknik, Plan og Erhverv
Natur
Dahlsvej 3
4220 Korsør

FN-VSJ-049-2023
Den 10. januar 2024

Slagelse Kommune har ved mail af 13. oktober 2023 ansøgt om dispensation til midlertidig hegning og græsning på matr.nr. 309a Korsør Markjorder.

Af kommunens brev fremgår:

Slagelse Kommune påtænker at opstarte midlertidig græsning på et areal med en arealfredning. Fredningen ligger på matr.nr.: Korsør Markjorder 309a med navn "Landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose".

...

Det fremgår af fredningens formålparagraf, at fredningens formål blandt andet er at skabe grundlag for naturpleje. Yderligere fremgår det af fredningens § 7 at "Der kan iværksættes særlige tiltag for at forbedre levevilkårene for det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv samt de landskabelige og naturmæssige kvaliteter."

Dette projekt skal understøtte det hjemmehørende plante- og dyreliv. Vores projekt handler overordnet om at starte forholdsvis kortvarig (max. 3 mdr.) græsning op på et antal kommunalt ejede arealer. Græsningen skal være et virkemiddel til at højne biodiversitet og til at indføre græsningen som en naturlig proces i landskabet. Dette konkrete areal har ligget uomlagt i en lang periode på ca. 30 år. Arealet er gående i mod § 3 beskyttet overdrev, men er endnu ikke omfattet af beskyttelsen. Græsningen skal understøtte naturudviklingen på arealet.

Græsningen skal være midlertidig, så der sættes kreaturer på og så de bliver på arealet til de har græsset arealet ned. Derefter flyttes dyrene. Hegnstråden bliver fjernet når dyrene er taget af arealet. Det er udelukkende nedgravede hegnsstolper, der står tilbage. Derefter starter dyrene med at græsse at nyt areal ned. Vi har på nuværende tidspunkt udvalgt os ca. 7 lokaliteter, hvor det fredede areal er et af dem.

Græsningen af alle lokaliteter, vil foregå i rotation så det er en tilbagevendende aktivitet, som sker på arealet.

Afgrænsningen af den planlagte fold er markeret med rødt på nedenstående kort:

Luftfoto 2020: Den røde linje svarer ca. til hvor hegnslinjen skal gå.

Vi ønsker at opsætte totrådet kreaturhegn, hvoraf hjørnestolper og enkelte stolper bliver permanente. Selve hegnet fjernes efter endt græsning. Hegnslinjen bliver ca. som linjen markeret med rød på ovenstående luftfoto.

Stien der går i nord-sydlig retning længst mod øst, bliver friholdt af hegningen, så der i perioden mens hegnet står, er adgang rundt om det indhegnede areal. Mens der er dyr på arealet, vil der ikke være adgang.

Bilag IV-arter

Eneste potentielle bilag IV-art der kan forekomme på arealet, er markfirben. Arealet er på nuværende tidspunkt meget tilgroet og er derfor ikke egnet som yngle- eller rasteområde for markfirben.

Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Nærmeste Natura 2000 område (nr. 116 "Centrale Storebælt") grænser lige op til det fredede areal. Natura 2000 området er udelukkende kortlagt på havet. Da græsningen kun vil have en lokal effekt, på det konkrete areal, er det kommunens vurdering, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger, væsentligt.

Slagelse Kommune har den 25. oktober 2023 svaret nævnet:

...

Jeg har læst fredningskendelsen igennem igen, for at vurdere om græsningen kræver en dispensation. Det fremgår af § 11 at "der ikke må holdes husdyr på arealet". Slagelse Kommune bemærker, at der er en uoverensstemmelse mellem formålsparagraffen i fredningskendelsen, hvor det fremgår at formålet med fredningen blandt andet er at "skabe grundlag for naturpleje" mens § 11 forhindrer dyrehold på arealet.

Uanset dette, søger Slagelse Kommune dispensation fra § 11 i fredningen, til at holde kreaturer på arealet i en kortere periode på 1-3 måneder, som en gentages i efterfølgende år. Som angivet i forrige mail, forbliver enkelte hegnsstolper på arealet, efter endt græsning.

Slagelse Kommune har den 20. november 2023 sendt nævnet et notat om bilag IV-arter og Natura-2000:

Vurdering af de spørgsmål, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, i forhold til matr.nr. 309a med navn "Landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose"

Eneste potentielle bilag IV-art der kan forekomme på arealet, er markfirben. Græsningsarealet er på nuværende tidspunkt meget tilgroet og er derfor ikke egnet som yngle- eller rasteområde for markfirben. Der er ikke registeret nogle af de plantearter der er nævnt i bilag 5 i naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste Natura 2000 område (nr. 116 "Centrale Storebælt") grænser lige op til det fredede areal. Natura 2000 området er udelukkende kortlagt på havet. Græsning på arealet indebærer således ikke forringelse af

naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for. Græsning vil understøtte det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv på arealet og de landskabelige og naturmæssige kvaliteter.

Da græsningen kun vil have en lokal effekt, på det konkrete areal, er det kommunens vurdering, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger, væsentligt.

Dansk Ornitologisk Forening, Vestsjælland, har i mail af 8. december 2023 udtalt:

Tak for medsendte ansøgning om at lade kvæg afgræsse et fredet område nær Søskær Mose. På vegne af Dansk Ornitologisk Forening kan jeg kun tilslutte mig ønsket om at få et kystnært område, der ligger hen i krat, afgræsset. Foreningen nærer tiltro til at det vil forbedre forholdene for nogle engfugle, som er trængte, det er for eksempel Sanglærke, Vibe, Stær og Storspove.

Der er ikke yderligere bemærkninger, måske bortset fra at vi er glade for at der kan spadseres langs indhegningen.

Slagelse Kommune har den 3. januar 2024 oplyst på nævnets forespørgsel, at de hegnspæle, der ønskes benyttet, er af ubehandlet egetræ med en længde på ca. 160 cm, hvoraf ca. 60 cm graves ned.

Danmarks Naturfredningsforening, Slagelse, har ikke udtalt sig til ansøgningen, men har haft lejlighed hertil.

Arealet er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 21. september 2016 om fredning af en landskabssti mellem Korsør og Søskær Mose. Af fredningsbestemmelserne fremgår bl.a.:

§1 Fredningens formål

- At områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter bevares og forbedres
- At sikre de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- At sikre offentlighedens adgang
- At skabe grundlag for naturpleje

...

§ 3 Naturpleje

Stk. 1. Plejemyndigheden er Slagelse kommune. Plejemyndigheden gennemfører pleje af det fredede areal. For pleje gælder Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006 eller senere ændringer af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Plejemyndighederne udarbejder en fælles plejeplan, der forhandles med og tilsendes lodsejerne. Den første plejeplan skal foreligge senest 2 år efter fredningens gennemførelse. Plejeplanen revideres første gang efter 5 år, herefter hvert 10 år. ...

...

§ 7 Landskabelige og naturmæssige kvaliteter

Der kan iværksættes særlige tiltag for at forbedre levevilkårene for det naturligt hjemmehørende plante- og dyreliv samt de landskabelige og naturmæssige kvaliteter.

...

§ 10 Dyr

Der må ikke holdes husdyr på arealet.

§ 11 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredede områder er vist med gult omrids og blå skravering.

Nævnets afgørelse:

Selv om der i fredningsbestemmelsernes § 10 er forbud mod at holde husdyr på arealet, finder nævnet, at det at lade matr.nr. 309a Korsør Markjorder afgræsse op til 3 måneder om året med kreaturer er naturpleje, der er har hjemmel i fredningsbestemmelsernes § 1 og § 7. Det ansøgte vil således ikke stride mod fredningens formål.

På baggrund af oplysningerne fra Slagelse Kommune er det nævnets vurdering, at de i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3, nævnte forhold ikke taler mod at give en dispensation.

Under hensyn hertil meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, en dispensation til, at Slagelse Kommune på matr.nr. 309a Korsør Markjorder må opsætte et midlertidigt totrådet kreaturhegn med ubehandlede egestolper som beskrevet oven og lade område afgræsse med kreaturer i en årlig periode på op til 3 måneder. Hegnstrådene fjernes i de perioder, hvor der ikke sker afgræsning, mens hjørnestolper og enkelte andre stolper må stå permanent.

I sagens behandling har deltaget nævnets formand, dommer Ole Stryhn, det af miljøministeren udpegede medlem, Rolf Dejløw, og det af Slagelse Kommune udpegede medlem, Peter Bech.

Ole Stryhn
formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige,
rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.